

יִי אֶת עֲמוֹ בַעֲבוּר שְׁמוֹ וְגוֹ', כִּי לֹא יִטֵּשׁ יִי אֶת עֲמוֹ, מָאִי טַעְמָא בַעֲבוּר שְׁמוֹ הַגְּדוּל. בְּגִין דְּכָלֹּא אֶתְקַשְׁר דָּא בְּדָא, וּבְמָה אֶתְקַשְׁרוּ יִשְׂרָאֵל בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. בְּהֵהוּא רְשִׁימָא קְדִישָׁא דְאַתְרָשִׁים בְּבִשְׂרֵיהוֹן. וּבְגִינֵי כֵן, לֹא יִטֵּשׁ יִי אֶת עֲמוֹ. וְלָמָּה. בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגְּדוּל דְאַתְרָשִׁים בְּהוּ.

תאנא, אוריינתא אקרי ברית, וקודשא בריך הוא אקרי ברית. והאי רשימא קדישא אקרי ברית. ועל דא כללא אתקשר דא בדא, ולא אתפרש דא מן דא. אמר ליה רבי ייסא, אוריינתא וישראל שפיר. אבל קדשא בריך הוא מנלן דאקרי ברית. אמר ליה דכתיב, (תהלים קו) ויזכור להם בריתו, והא אתיידע, והא אתמר.

ואת חקתי תשמרו, חקותי: (ויקרא יח) אלין אינון נמוסי מלפא. משפטי: אלין אינון גזרי אוריינתא, רבי יהודה אמר, כל אינון נמוסי מאתר דאקרי צדק, אקרוין חקותי, ואינון גזרת מלפא. ובכל אתר דאקרי משפט אקרוין דינא דמלפא, דאיהו מלפא קדישא, קדשא בריך הוא, מלפא דשלמא כללא דיליה הוא. דהוא מלפא קדישא, באתר דתריין חולקין אחידן דא בדא. ועל דא כתיב, (תהלים פט) צדק ומשפט מכון פסאד, ואינון דינא ורחמי. ובגיני כן חק ומשפט. ועל דא כתיב (תהלים קמז) חקיו ומשפטיו לישראל. לישראל ולא לשאר עמין.

בתריה מה כתיב, לא עשה כן לכל גוי. ותנינן, אף על גב דאתגזר ולא עביד פקודי אוריינתא, הרי הוא כגוי בכללא, ואסיר למילף ליה פתגמי אוריינתא. ועל דא תנינן (שמות כ) מזבח אבנים, דא מזבח אבנים ממש. והא קשיו דלביה באתריה קיימא, וזוהמא לא אתפסק מגיה.

עמו, מה הטעם בעבור שמו הגדול? כי הכל נקשר זה עם זה. ובמה נקשרו ישראל בקדוש ברוך הוא? באותו רשם קדוש שנסרשם בבשרם, ומשום כך לא יטש ה' את עמו. ולמה? בעבור שמו הגדול שנסרשם בהם.

למדנו, התורה נקראת ברית, והקדוש ברוך הוא נקרא ברית, והרשם הקדוש הזה נקרא ברית. ולכן הכל נקשר זה עם זה ולא נפרד זה מזה. אמר לו רבי ייסא, תורה וישראל - יפה, אבל הקדוש ברוך הוא מנין לנו שנקרא ברית? אמר לו, שכתוב (תהלים קו) ויזכור להם בריתו, והרי נודע, והרי נתבאר.

ואת חקתי תשמרו (ויקרא יח). חקתי - אלו הן הנהגות המלך. משפטי - אלו הן גזרות התורה. רבי יהודה אמר, כל אותן הנהגות שנקראות צדק, נקראו חקתי, והן גזרת המלך. ובכל מקום שנקרא משפט, הן נקראות דינו של המלך, שהוא המלך הקדוש, הקדוש ברוך הוא המלך שכל השלום שלו, שהוא המלך הקדוש במקום ששני חלקים אחוזים זה עם זה. ועל זה כתוב, (תהלים פט) צדק ומשפט מכון פסאד, והם דין ורחמים. ומשום כך חק ומשפט. ועל זה כתוב, (שם קמז) חקיו ומשפטיו לישראל. לישראל ולא לשאר העמים.

מה כתוב אחריו? לא עשה כן לכל גוי. ושנינו, אף על גב שנמול ולא עשה את מצוות התורה, הרי הוא כמו גוי בכל, ואסור ללמדו דברי תורה. ועל זה שנינו, (שמות כ) מזבח אבנים, זה מזבח אבנים ממש. והרי קשי הלב עומד במקומו, והזוהמא לא פסקה ממנו.

והא קשיו דלביה באתריה קיימא, וזוהמא לא אתפסק מגיה.

משום כך לא עולה בידו אותה מילה ולא מועילה לו. ועל זה כתוב, כי חרבך הנפת עליה ותחללה. משום כך, לא עשה כן לכל גוי סתם. ומשפטים כל ידעום, לעולם ולעולמי עולמים. דבר אחר (קטן), לא נותנים להם כל שפן סודות תורה והנהגות התורה. וכתוב (דברים לב) כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שה' אלהיו.

משנה, בדרכי האורות העליונים. ארבעה מפתחות נעשו לארבעת צדדי העולם, ובזויותיהם נמצאים אחד לצד ארבעה, וארבעה לצד אחד. נחקקים (בחקק) בגון אחד. באותו גון, תכלת וארגמן וצבע זוהר ולבן ואדם. זה נכנס לגון של חברו, ושל רשום בו.

ארבעה ראשים עליו כאחד, ובדיוקן אחד נדבקים. ראש אחד עולה מתוף הרחצה שרוחץ. שתי אילות קצובות בשעור אחד עולות מאותה רחצה, שכתוב (שיר ד) כעדר הקצובות שעלו מן הרחצה. בשער שלהם מראה של אבן טובה של ארבעה גונים. ארבע כנפים שמכסות על הגוף, וידיים קטנות תחת כנפיהם. וחמש בחמש חקוקים. טסים (שואפים) למעלה למעלה מן ההיכל, שהוא יפה תאר ונאה למראה.

ערם אחד ילד יוצא שגון חרב, שמתהפכת לגברים ולנקבות. לוקחים מדידת האיפה בין שמים ובין ארץ. לפעמים לוקחים (עולים) לה בכל העולם, וכל המדידות מודדים בה, שכתוב איפת צדק וגו'.

מראה אחד של בדולח עומד על חרב אחת, בראש אותו ילד (חרב)

בגינוי כף, לא סליק בידיה ההוא גזירו, ולא מהניא ליה. ועל דא כתיב, (שמות כ) פי חרבך הנפת עליה ותחללה. בגיני כף, לא עשה כן לכל גוי סתם. ומשפטים כל ידעום לעלם ולעלמי עלמין. מלה אחרא (ג"א ועירא), לא יהבינן להו, כל שפן רזי אורייתא, ונמוסין דאורייתא. וכתוב, (דברים לב) פי חלק יי' עמו יעקב חבל נחלתו, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שיי' אלהיו.

מתניתין, בנמוסי טהירין. ארבע מפתחין שויין לארבע סטרי עלמא. בזויותהון אשתכחו. חד לסטר ארבע, וארבע לסטר חד. אתגלפן (ס"א אתפלגן) בחד גוונא. בההוא גוונא, תכלא, וארגוונא וצבע זהורי, וחרורא, וסומקא. דא עייל בגוונא דחבריה, ודידיה ביה רשים.

ארבע רישין פחדא אסתליקו, ובחד דיוקנא מתדבקן. חד רישא אסתליק, מגו סחיו דאסתחי. תרי איילתא קציבין בשיעורא חד, סלקן מההוא סחיותא, דכתיב, (שיר השירים ד) כעדר הקצובות שעלו מן הרחצה. בשערא דלהון, חיזו דאבן טבא דארבע גוונין.

ארבע גדפין דכסיין על גופא, וידין זעירין תחות גדפייהו. וחמש בחמש גליפן. טאסין (ס"א שאפין) לעילא לעילא מהיכלא, דשפירא בריוא ויאה למחזי.

חד עולים רביא, נפיק שגן חרבא, דמתהפכא לגוברין לנוקבין. נטלין למשיחא דאיפה בין שמיא ובין ארעא. לזמנין נטלין (ס"א עילין) לה בכל עלמא, וכל משיחין בה משיחין, דכתיב, (ויקרא יט) איפת צדק וגו'.

חד חיזו דבדולחא, קיימא על חרבא חד, ברישא דההוא רביא (ג"א חרבא) מלהטא

מלהט אדם מתוף הפדולח. שני צדדים מצד זה ומצד זה, נראית אותה החרב ברשמים עמקים, גבר אחד תקיף, סלם שעומד בשלשה עשר עולמות חגור אותה החרב לעשות נקמות, ועמו חגורים ששים אחרים, כלם מחלפים (מלמדי) (שולפי) מנצחי קרב. זהו שפתוב (תהלים מה) חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך. וכתוב (שיר א) כלם אחזי חרב מלמדי מלחמה וגו'. בכמה גוונים מתהפכים פניהם, שאין מפיר אותם פרט לתולעת אחת ששטה (ששורה) בין דגי הים, כל האכנים שעוברות עליהם נבקעות.

באותו זמן הקול שיוצא מאותם חגורי החרב, מבקע שמונה עשר הרים גדולים, ואין מי שיפין אוניו. כל העולם סתומי צינים, אטומי לב, אין מי שישגיח, שהרי הפגון סתור כשעושים מעשים שאינם פשרים, סוטים מדרך תקינה, הימין סרה והשמאל שולטת, ואז מצויות עריות. אוי לרשעים שגורמים את זה בעולם, שהרי אין מתברכים למעלה עד שיכלו אותם למטה. זהו שפתוב (תהלים קד) ורשעים עוד אינם ברכי נפשי את ה' הללויה.

(עד כאן)

ערות אביך וערות אמך לא תגלה. רבי חייא פתח, (שיר ב) כתפוח בעצי היער פן דודי בין הפנים וגו'. את הפסוק הזה בארו החברים, אבל כמה חביבה ננסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא שהיא משבחת אותו בזה. כאן יש להתבונן, למה היא משבחת אותו בתפוח ולא בדרך אחר, או בגוונים או בריח או בטעם? אב"ר הואיל וכתוב תפוח, בכל היא משבחת אותו - בגוונים, בריח, ובטעם. מה תפוח הוא

סומקא מגו בדולחא. (דף ע"ד ע"א) תרין סטרין מהאי גיסא ומהאי גיסא, אתחזי ההוא חרבא, ברשימין עמיקין, חד גבר תקיף, סולמא דקיימא בי"ג עלמין. חגיר ההוא חרבא, למעבד נוקמין. עמיה חגירין שתין אחרנין, פלהו משתלחפי (נ"א מתילפי) (ס"א משלפי) נצחין קרבא, הדא הוא דכתיב, חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך. וכתוב (שיר השירים ג) כלם אחזי חרב מלומדי מלחמה וגו'. בכמה גוונים מתהפכין אנפיהו, לית דינדע לון, בר חד תולעתא דשאט (ס"א דשאר) בין נוני ימא, כל אבנין דאעבר עלייהו מתבקעין.

בההוא זמנא, קלא דנפיק מאינון דחגירי חרבא, מבקע תמניסר טורין רברבין, ולית מאן דירכין אודניה. פלהו עלמא סתימין עיינין, אטימין לבא, לית מאן דישיגח דהא בנינא לסתור פד עבדין עובדן דלא מתפשרון, סאטין מארחא דתקנא, ימינא אעדי, ושמאלא שלטא, פדין עריין אשתכחו. ווי לחייביא דגרמין דא בעלמא, דהא לא מתברכין לעילא, עד דישתצון אינון לתתא. הדא הוא דכתיב, (תהלים קד) ורשעים עוד אינם ברכי נפשי את יי' הללויה. (ע"ב).

ערות אביך וערות אמך לא תגלה. (ויקרא ח"י) רבי חייא פתח. (שיר השירים ב) כתפוח בעצי היער פן דודי בין הפנים וגו'. האי קרא אוקמוה חבריאי, אבל כמה חביבה ננסת ישראל קמי קדשא בריך הוא. דהיא משבחת ליה בהאי. הכא אית לאסתפללא, אמאי משבחת ליה בתפוח, ולא במלה אחרא, או בגוונים או בריחא או בטעמא. אב"ר הואיל וכתוב תפוח, בכלא היא משבחת ליה, בגוונים, בריחא, ובטעמא. מה

תפוח הוא אסוותא לכלא, אוף קדשא בריך
הוא אסוותא לכלא. מה תפוח אשתכח
בגווי, פמה דאוקימנא, אוף קדשא בריך
הוא אשתכח בגווינין עלאין. מה תפוח אית
ביה רוחא דקיק מפל שאר אילני, אוף קדשא
בריך הוא כתיב ביה (הושע יד) וריח לו פלבנון.
מה תפוח טעמיה מתיקא, אוף קדשא בריך
הוא כתיב ביה (שיר השירים ה) חפו ממתיקים.

וקודשא בריך הוא משבח לה לפנסת ישראל
כשושנה, והא אוקימנא מלי, אמאי
כשושנה, והא אתמר. רבי יהודה אמר,
בשעתא דאסגיאנו זכאי בעלמא, פנסת ישראל
סלקא ריחין טבין, ומתברכא ממלכא קדישא,
ואנפיקא נהירין. ובזמנא דאסגיאנו חייבין
בעלמא, פכיוול פנסת ישראל לא סלקא
ריחין טבין, ואטעמת מסטרא אחרא מרירא.
פדין, כתיב (איכה ב) השליך משמים ארץ וגו',
ואנפיקא חשוכן.

רבי יוסי אמר, בשעתא דאסגיאנו זכאין
בעלמא, כתיב (שיר השירים ב) שמאלו תחת
לראשי וימינו תחבקני. ובזמנא דאסגיאנו
חייבין בעלמא, כתיב (איכה ב) השיב אחר וימינו.
רבי חזקיה אמר מהכא, (משלי טז) ונרגן מפריד
אלוף, פלומר פריש מלכא מן מטרוניתא,
הדא הוא דכתיב ערות אביך וערות אמך
לא תגלה.

רבי אלעזר הוה יתיב קמי אבוי, אמר
ליה, אי פרקליטא בעלמא במטרוניתא
אשתכח, ואי קטיגוריא בעלמא, במטרוניתא
אשתכח, אמאי. אמר ליה, למלכא דהוה
ליה בר ממטרוניתא, פל זמנא דההוא
ברא עביד רעותא דמלכא, מלכא עביד
מדוריה במטרוניתא. וכל זמנא דלא הוה

רפואה לכל - אף הקדוש ברוך
הוא רפואה לכל. מה תפוח נמצא
בגונים, כמו שבארנו - אף
הקדוש ברוך הוא נמצא בגונים
עליונים. מה תפוח יש בו ריח
דק מפל שאר העצים - אף
הקדוש ברוך הוא כתוב בו וריח
לו פלבנון. מה תפוח טעמו מתוק
- אף הקדוש ברוך הוא כתוב בו
חפו ממתיקים.

והקדוש ברוך הוא משבח את
פנסת ישראל כמו שושנה, והרי
בארנו את הדברים למה כמו
שושנה, והרי נתבאר. רבי יהודה
אמר, בשעה שמתרבים צדיקים
בעולם, פנסת ישראל מעלה
ריחות טובים, ומתברכת מן
המלך הקדוש, ופניה מאירים.
ובזמן שמתרבים הרשעים
בעולם, פכיוול אין פנסת ישראל
מעלה ריחות טובים, וטועמת
מהצד האחר המר, אז כתוב (איכה
ב) השליך משמים ארץ וגו', ופניה
חשוכים.

רבי יוסי אמר, בשעה שמתרבים
צדיקים בעולם, כתוב (שם ב)
שמאלו תחת לראשי וימינו
תחבקני. ובזמן שמתרבים
רשעים בעולם, כתוב השיב
אחר וימינו. רבי חזקיה אמר
מכאן, (משלי יז) ונרגן מפריד אלוף,
פלומר, מפריד את המלך
מהגבירה. זהו שכתוב ערות
אביך וערות אמך לא תגלה.

רבי אלעזר היה יושב לפני אביו.
אמר לו, אם פרקליט יש בעולם,
הוא נמצא עם הגבירה. ואם יש
בעולם קטגור, הוא נמצא עם
הגבירה. למה? אמר לו, למלך
שהיה לו בן מן הגבירה - פל זמן
שאותו הבן עושה את רצון
המלך, המלך שם מדורו עם

ההוא בר עביד רעותא